

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ПОГРЕБНИЙ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF POGREBNYY AND OTHERS V. UKRAINE)

(Заява № 42419/04)

Стислий виклад рішення від 19 жовтня 2023 року

У квітні 1999 року працівниками Васильківського міського відділу ГУ МВС України було порушено кримінальну справу щодо першого заявника, який був єдиним засновником і директором трьох інших організацій-заявниць. У межах кримінальної справи у заявника було вилучено гуманітарну допомогу, деяке майно, документи, зокрема, особисті документи та документи, які стосуються його професійної діяльності, а також накладено арешт на майно.

У липні 2002 року кримінальну справу щодо першого заявника було закрито у зв'язку з відсутністю *corpus delicti* та винесено постанову, що всі речі, вилучені та долучені в якості доказів до кримінальної справи, мали бути йому повернуті. Однак, майно заявнику не було повернуто, у зв'язку з чим він подав декілька позовів до суду щодо цього.

Фастівський районний суд у грудні 2003 року зобов'язав працівників міліції повернути першому заявнику фінансові документи, вилучені в межах кримінальної справи. У жовтні 2005 року заявник отримав їх, однак, стверджував, що йому повернули не всі вилучені фінансові документи.

У квітні 2007 року Шевченківський районний суд зобов'язав ГУ МВС України у Київській області повернути заявнику його особисті документи (зокрема, дипломи лікаря та бухгалтера, свідоцтво про закінчення курсів іноземних мов, посвідчення водія і закордонний паспорт) та особисті речі. У поверненні йому гуманітарної допомоги було відмовлено, оскільки він не був її законним власником.

Особисті документи першому заявнику не могли повернути, оскільки вони були втрачені. Щодо особистих речей у червні 2012 року працівники міліції попросили заявника прийти і забрати їх.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) перший заявник скаржився за статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що працівники міліції вилучили та не повернули його особисті документи, а також фінансові документи, пов'язані з діяльністю другої заявниці. Також перший заявник подав інші скарги, а саме, за статтями 3 та 5 Конвенції, за пунктом 1 статті 6 Конвенції, за статтями 1 та 3 Першого протоколу, за статтею 2 Протоколу № 4 до Конвенції, за статтею 34 Конвенції, за статтею 4 Протоколу № 7 до Конвенції. Друга, третя та четверта заявниці скаржилися на вилучення гуманітарної допомоги органами державної влади, посилаючись на статтю 1 Першого протоколу до Конвенції.

Розглянувши скаргу першого заявника за статтею 8 Конвенції, Європейський суд зауважив, що вилучене в нього посвідчення водія було документом, необхідним для щоденного використання. Таким чином, його вилучення становило тривале втручання в особисте життя заявника. Суд також зазначив, що Уряд не стверджував, що неповернення особистих документів заявника після закриття кримінальної справи щодо нього мало законні підстави або переслідувало законну мету. Європейський суд дійшов висновку, що втручання не було виправданим для цілей пункту 2 статті 8 Конвенції та констатував порушення цього положення Конвенції.

Розглянувши інші скарги першого заявника у контексті всіх наявних у нього матеріалів та з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції, Європейський суд зазначив, що вони не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, зазначених у Конвенції. Європейський суд вирішив, що ця частина заяви має бути оголошена неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Щодо скарг другої, третьої та четвертої заявниць Європейський суд вирішив, що вони не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, зазначених у Конвенції та визнав цю частину заяви неприйнятною як явно необґрунтовану відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Оголошує* прийнятною скаргу першого заявника на неповернення його особистих документів, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. *Постановляє*, що було порушено статтю 8 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити першому заявнику 1 200 (одна тисяча двісті) євро в якості відшкодування моральної шкоди та 100 (сто) євро в якості компенсації

судових та інших витрат й додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися на ці суми; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.»